

ENCYKLIKA

FRATELLI TUTTI

Ojca Świętego Franciszka

O braterstwie i przyjaźni społecznej

CZYM JEST?

Trzecia encyklika Papieża Franciszka, po *Lumen fidei* (2013) i *Laudato si'* (2015).

Została podpisana 3 października 2020 r. w Asyżu.

CZEGO DOTYCZY?

- ▶ Kwestii związanych z braterstwem i przyjaźnią społeczną, które były przedmiotem troski Papieża w ostatnich latach.
- ▶ Tematów przedstawionych w "Dokumencie o ludzkim braterstwie dla pokoju światowego i współistnienia", podpisanym z Wielkim Imanem Ahmadem Al-Tayyebem w lutym 2019 roku.

CO PROPONUJE?

- ▶ Jest to encyklika społeczna poświęcona braterstwu i przyjaźni społecznej.
- ▶ Opiera się ona na uniwersalnym wymiarze nauczania o miłości braterskiej.
- ▶ Wzywa do odpowiedzi poprzez nowe marzenie o braterstwie i przyjaźni społecznej.
- ▶ Marząc jako jedna ludzkość, jako wędrowcy z tego samego ludzkiego ciała.

DO KOGO SIĘ ZWRACA?

Do wszystkich ludzi, którzy dzięki tej refleksji otworzą się na dialog.

SKĄD POCHODZI TEN TYTUŁ?

- ▶ *Fratelli tutti* jest wyrażeniem św. Franciszka z Asyżu (Napomnienia, 6, 1).
- ▶ Święty używał go, aby zaproponować formę życia o smaku Ewangelii.
- ▶ Święty Franciszek zapraszał wszystkich mężczyzn i kobiety do miłości, która wykracza poza geografię i przestrzeń.

JAK JEST UŁOŻONA TA ENCYKLIKA?

- ▶ *Fratelli tutti* składa się z ogólnego wprowadzenia i ośmiu rozdziałów.

Wprowadzenie

Rozdział I: Cienie zamkniętego świata

Rozdział II: Cudzoziemiec na drodze

Rozdział III: Myśleć i tworzyć otwarty świat

Rozdział IV: Serce otwarte na cały świat

Rozdział V: Lepsza polityka

Rozdział VI: Dialog i przyjaźń społeczna

Rozdział VII: Drogi nowego spotkania

Rozdział VIII: Religie w służbie braterstwa na świecie

EKUMENICZNA MODLITWA CHRZEŚCIJAŃSKA

"Przyjdź Duchu Święty! Ukaż nam swoje piękno odbijające się we wszystkich narodach ziemi, aby odkryć, że wszyscy jesteśmy ważni, że wszyscy są potrzebni, że są różnymi obliczami tej samej ludzkości umiłowanej przez Boga."

Amen

MROKI ZAMKNIĘTEGO ŚWIATA

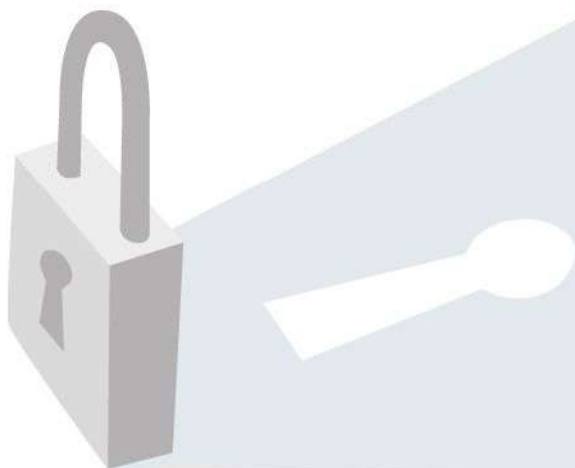

Papież Franciszek obserwuje tendencje, które niszczą powszechne braterstwo

"Coraz bardziej zglobalizowane społeczeństwo czyni nas bliskimi, ale nie czyni nas braćmi"

JAKIE SĄ ASPEKTY, W KTÓRYCH ZAUWAŻA SIĘ MROKI ZAMKNIĘTEGO ŚWIATA?

- ▶ Brak nadziei i nieufność zasiana w społeczeństwie.
- ▶ Polaryzacja, która nie pomaga w dialogu i współistnieniu.
- ▶ Ludzie, którzy wydają się być "zbędni" i są wykluczani.
- ▶ Nierówność wobec praw i nowe formy niewolnictwa.
- ▶ Upadek etyki i osłabienie wartości duchowych.

DZISIAJ JESTEŚMY ŚWIADKAMI MANIPULOWANIA WIELKIMI SŁOWAMI:

**WOLNOŚĆ SPRAWIEDLIWOŚĆ
DEMOKRACJA JEDNOŚĆ**

W OBLICZU TEGO WSZYSTKIEGO, FRATELLI TUTTI UKAZUJE, ŻE

"Drogą jest bliskość i kultura spotkania"

Bóg nadal zasiewa nasiona dobra pośród ludzkości.

Dobro, miłość, sprawiedliwość i solidarność muszą być zdobywane każdego dnia.

Nadzieja wie, jak spojrzeć poza wygodę, która nas więzi, nie pozwalając otworzyć się na wielkie ideały.

CUDZOZIEMIEC NA DRODZE

JAKIE INNE POSTACIE WYSTĘPUJĄ W PRZYPOWIEŚCI O DOBRYM SAMARYTANINIE?

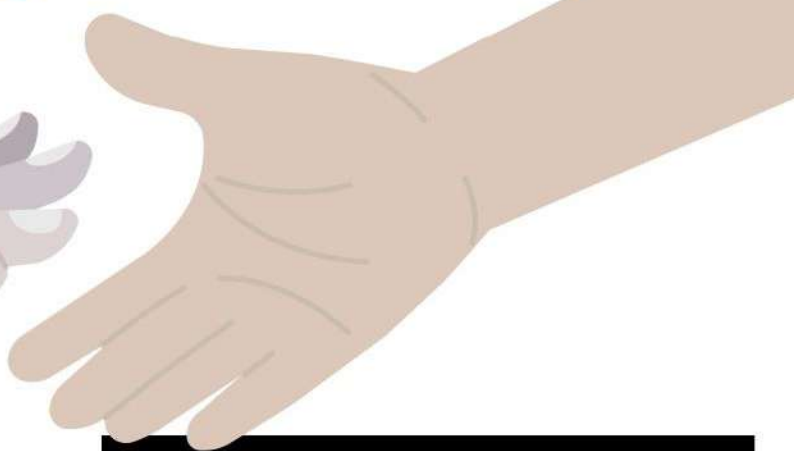
- ▶ ZBÓJCY
- ▶ CI, KTÓRZY PRZECHODZĄ OBOJĘTNIE
- ▶ OPUSZCZONY I ZRANIONY CZŁOWIEK

W obliczu tej sytuacji, Fratelli tutti pyta nas:

**Z kim się utożsamiasz?
Kto jest twoim bliźnim?**

"Jezus nie wzywa nas, byśmy pytali, kim są nasi bliźni, ale byśmy stali się bliźniami".

DZISIAJ HISTORIA DOBREGO SAMARYTANINA SIĘ POWTARZA:

1

Determinizm lub fatalizm pretenduje do usprawiedliwiania a obojętności.

2

Spółeczeństwo jest skłonne do nie interesowania się innymi.

3

Świat pozwala na wykluczenie.

4

Jesteśmy świadkami społecznej i politycznej obojętności.

Fratelli tutti wzywa do aktywnego udziału w uzdrawianiu zranionych społeczeństw.

Miłości nie interesuje, czy poraniony brat przychodzi stąd, czy stamtąd:

MIŁOŚĆ ROZRYWA ŁAŃCUCZY I PRZERZUCA MOSTY.

MASZ ZAMIAR PRZEJŚĆ OBOK LUB ZATRZYMAĆ SIĘ PRZED RANNYMI NA DRODZE?

W obliczu tak wielkiego bólu, tak wielu ran, jedynym wyjściem jest być jak dobry samarytanin.

MYŚLEĆ I TWORZYĆ OTWARTY ŚWIAT

Jezus mówił... **"Wszyscy jesteście braćmi"** (Mt 23:8)

**Wezwanie do
powszechnego braterstwa
zakłada otwartość:**

- ▶ Człowiek odnajduje swoją pełnię, oddając siebie innym.
- ▶ Miłość wymaga większej zdolności do przyjmowania innych, integrowania peryferii.
- ▶ Miłość, która wykracza poza granice, opiera się na "przyjaźni społecznej".

**PROMOWANIE DOBRA OZNACZA PROMOWANIE WARTOŚCI, KTÓRE
PROWADZĄ DO INTEGRALNEGO ROZWOJU CZŁOWIEKA.**

Jak
możesz go
osiągnąć?

- ✓ Poprzez myślenie i działanie w kategoriach wspólnoty.
- ✓ Walcząc ze strukturalnymi przyczynami ubóstwa i nierówności.
- ✓ Wymagając, aby państwo było obecne i aktywne w inwestowaniu na rzecz osób najsłabszych.
- ✓ Upewniając się, że nikt nie zostanie pominięty.
- ✓ Troszcząc się o trwały pokój w oparciu o globalną etykę solidarności i służby.

Każdy człowiek jest cenny i ma prawo do godnego życia.

SERCE OTWARTE NA CAŁY ŚWIAT

JAKIE ŚRODKI PROWADZĄ DO POWSZECHNEGO BRATERSTWA?

1

Przyjmowanie, ochrona, promowanie i integracja migrantów oraz wszystkich osób zmarginalizowanych.

2

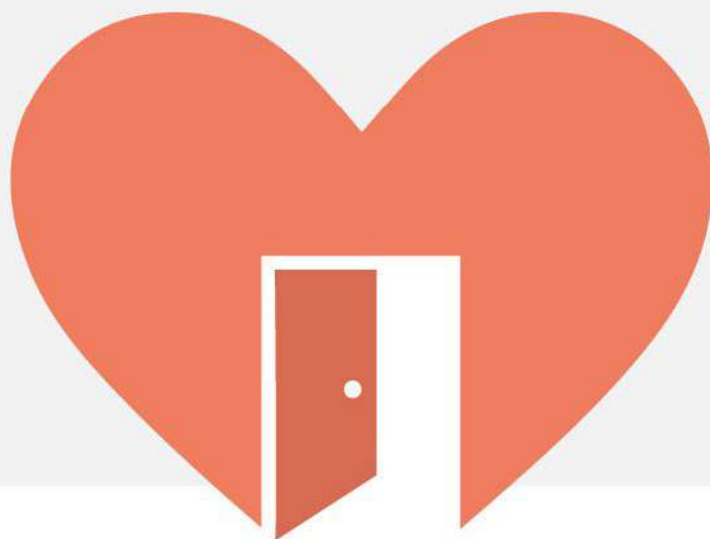
Uświadomienie sobie, że albo wszyscy się uratujemy, albo nikt się nie uratuje.

3

Poszukiwanie światowego porządku prawnego, politycznego i gospodarczego, który będzie dążył do solidarnego rozwoju wszystkich narodów.

Co to jest bezinteresowność?

- ▶ Robić rzeczy, które same w sobie są dobre.
- ▶ Działać bez nadziei na uzyskanie jakichkolwiek rezultatu lub czegośkolwiek w zamian.
- ▶ Włączać wszystkich cudzoziemców, nie tylko tych, którzy przynoszą wymierne korzyści.

"Prawdziwą jakością różnych krajów świata mierzy się zdolnością do myślenia także w kategoriach rodziny ludzkiej. Bóg zawsze daje za darmo".

Każda zdrowa kultura jest z natury otwarta i przyjazna:

Otwarcie umysłu i serca pomaga nam zrozumieć tego, który jest inny.

W uniwersalnej komunii każda grupa ludzka odnajduje swoje własne piękno.

Człowiek jest istotą ograniczoną, która nie ma granic.

Czy jest możliwe otwarcie się na bliźniego w rodzinie narodów?

LEPSZA POLITYKA

"Miłość, zgodnie z nauczaniem Jezusa, jest syntezą całego Prawa". (cf. Mt 22,36-40)

Na czym polega dobra polityka?

- ▶ Jest oddana służbie dobru wspólnemu.
- ▶ Nie dąży jedynie do zagwarantowania głosów.
- ▶ Wspiera drogę osobistego rozwoju.
- ▶ Promuje gospodarkę, która sprzyja różnorodności produkcyjnej i kreatywności przedsiębiorczej.
- ▶ Myśli szeroko i uwzględnia dialog interdyscyplinarny.

FRATELLI TUTTI ZAPRASZA DO TWORZENIA PORZĄDKU SPOŁECZNEGO I POLITYCZNEGO, KTÓREGO DUSZĄ BĘDZIE MIŁOŚĆ SPOŁECZNA:

- ✓ Pozwala nam to na podążanie w kierunku cywilizacji miłości, do której wszyscy jesteśmy powołani.
- ✓ Doprowadzi do uznania każdego człowieka za brata lub siostrę, włączając wszystkich.
- ✓ Miłosierdzie potrzebuje światła prawdy, które jest również światłem rozumu i wiary.

"Miłość społeczna sprawia, że kochamy dobro wspólne i skutecznie poszukujemy dobra wszystkich ludzi w wymiarze społecznym, który ich jednoczy".

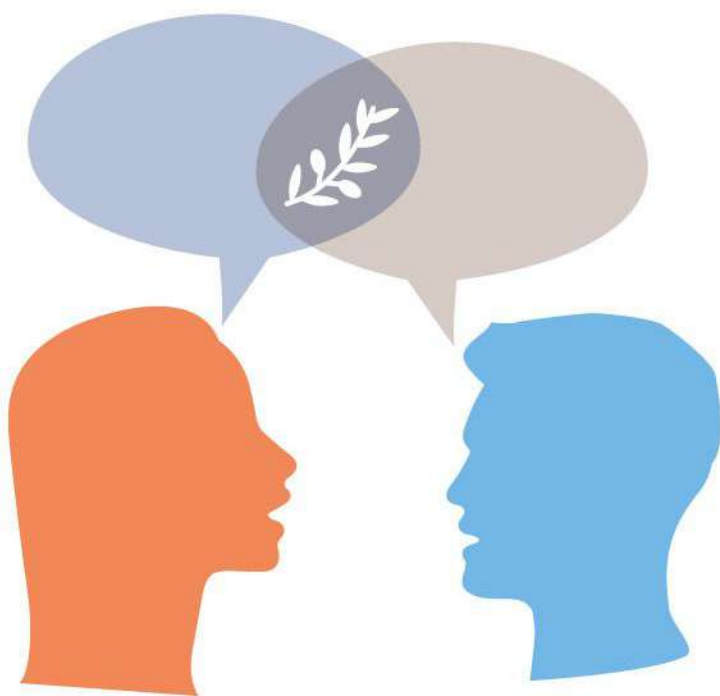
W działalności politycznej każdy człowiek jest święty i zasługuje na naszą serdeczność i poświęcenie:

"Jeśli uda ci się pomóc jednej osobie żyć lepiej, to już wystarczy, aby usprawiedliwić dar twojego życia".

DIALOG I PRZYJAŹŃ SPOŁECZNA

Co to znaczy "dialogować"?

- ▶ ZBLIŻYĆ SIĘ
- ▶ WYRAZIĆ SIEBIE
- ▶ SŁUCHAĆ SIĘ
- ▶ PATRZEĆ NA SIEBIE
- ▶ POZNAWAĆ SIĘ
- ▶ PRÓBOWAĆ SIĘ ZROZUMIEĆ
- ▶ SZUKAĆ PUNKTÓW WSPÓLNYCH

ZGODNIE Z KULTURĄ SPOTKANIA:

od wszystkich można się czegoś nauczyć, nikt nie jest bezużyteczny, nikt nie jest zbędny.

SPOŁECZEŃSTWO PLURALISTYCZNE, KTÓRE ZAPRASZA DO DIALOGU:

- 1 Szanuje w każdej sytuacji godność innych.
- 2 Integruje różne rzeczywistości, zapewniając prawdziwy i solidny pokój.
- 3 Uznaje prawo drugiej osoby do bycia sobą, okazując uprzejmość

Jakie są postawy lub fakty, które nie pomagają w dialogu?

- ▶ Agresja, którą możemy zacząć wyrażać, na przykład, na portalach społecznościowych.
- ▶ Monologi, które nie pozwalają słuchać siebie nawzajem.
- ▶ Szybkie dyskredytowanie w upokarzający sposób.

"Prawdziwy dialog społeczny zakłada zdolność do respektowania punktu widzenia drugiego".

DROGI NOWEGO SPOTKANIA

NA DRODZE POKOJU, PROCESY ODNOWIONEGO SPOTKANIA SĄ NAPRAWDĘ POTRZEBNE:

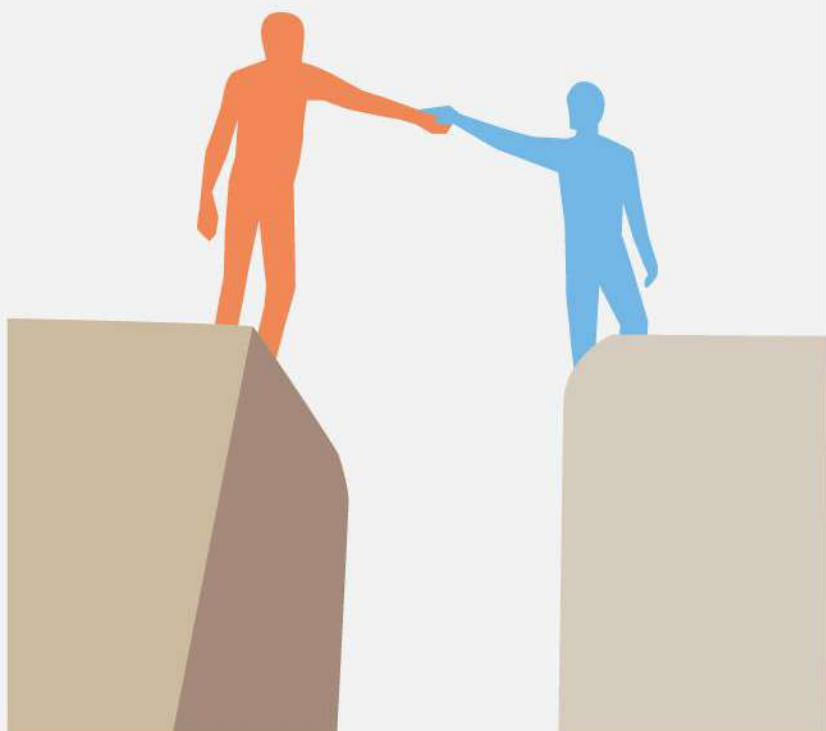
- ✓ W prawdziwym pojednaniu.
- ✓ We wspólnym projekcie, który nie unieważnia jednostki.
- ✓ W uznaniu, zagwarantowaniu i odbudowaniu godności wszystkich ludzi.
- ✓ W opcji na rzecz najbardziej potrzebujących, ostatnich, wykluczonych.
- ✓ W przywracaniu wartości i zrozumieniu znaczenia przebaczenia.

Jezus nigdy nie zapraszał do podżegania do przemocy i nietolerancji. Ewangelia wzywa do przebaczenia "siedemdziesiąt razy siedem" (Mt 18,22)

PRAWDZIWE PRZEBACZENIE I PRAWDZIWE POJEDNANIE:

- ▶ Są osiągalne pośród konfliktu, przezwyciężając go poprzez dialog.
- ▶ Powstrzymując się od aktów wrogości i wzajemnej nienawiści.
- ▶ Ułatwiając uczciwą dyskusję, opartą na miłości i sprawiedliwości.
- ▶ Nie oznaczają one zapomnienia lub bezkarności.
- ▶ Nie wpadają w błędne koło zemsty.

"Proszę Boga, aby przygotował nasze serca na spotkanie z braćmi i siostrami ponad różnicami idei, języka, kultury, religii".

PAPIEŻ FRANCISZEK

RELIGIE W SŁUŻBIE BRATERSTWA NA ŚWIECIE

TYLKO Z SUMIENIEM DZIECI MOŻEMY ŻYĆ W POKOJU POMIĘDZY SOBĄ:

Poszczególne religie wnoszą cenny wkład w budowanie braterstwa.

Szukanie Boga pomaga nam rozpoznać siebie jako towarzyszy podróży: braci.

Pozbawienie wolności sumienia i religii powoduje zubożenie ludzkości.

KOŚCIÓŁ JEST DOMEM Z OTWARTYMI DRZWIAMI, PONIEWAŻ JEST MATKĄ:

1

Przerzucą mosty

2

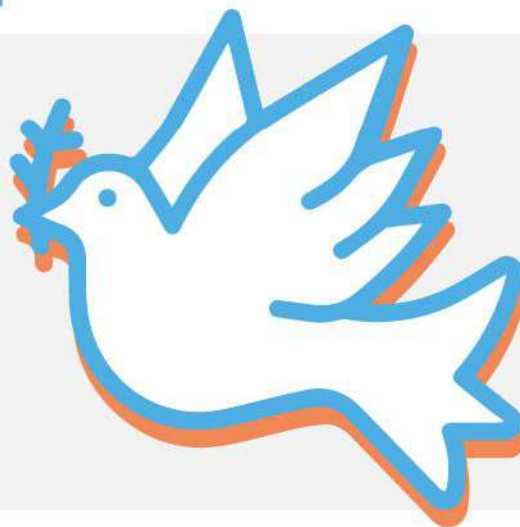
Burzą mury

3

Rozsiewa pojednanie

POMIĘDZY RELIGIAMI MOŻLIWA JEST DROGA POKOJU:

- ▶ Punktem wyjścia musi być spojrzenie Boga, ponieważ Bóg patrzy sercem.
- ▶ Przemoc nie ma żadnych podstaw w przekonaniach religijnych.
- ▶ Szczery i pokorny kult Boga prowadzi do szacunku dla życia, godności i wolności.

EKUMENICZNA MODLITWA CHRZEŚCIJAŃSKA

Nasz Boże, Trójco miłości,
przez potężną komunie twojej boskiej intymności
rozlej pośród nas rzekę braterskiej miłości.
Daj nam tę miłość, która objawiła się w gestach Jezusa,
w jego rodzinie w Nazarecie i w pierwszej wspólnocie chrześcijańskiej.

Udziel nam, chrześcijanom, łaski życia Ewangelią
i rozpoznania Chrystusa w każdym człowieku,
zobaczenia go jako ukrzyżowanego w udęce opuszczonych
i zapomnianych na tym świecie
oraz zmartwychwstałego w każdym powstającym bracie.

Przyjdź, Duchu Święty! Ukaż nam swoje piękno
odbijające się we wszystkich narodach ziemi,
aby odkryć, że wszyscy są ważni, że wszyscy są potrzebni, że są różnymi
obliczami tego samego człowieczeństwa umiłowanego przez Boga.
Amen.

**Przywódcy religijni są
powoływani do bycia
prawdziwymi "dialogantami":
aby działać w budowaniu
pokoju jako autentyczni
mediatorzy.**